

porušena byla stěžejní zásada Šu 3 tr. ř. a založen tak důvod zmatečnosti rozsudku dle Šu 281 čís. 4 tr. ř. O vývodním návrhu na třetím místě uvedeném sotva lze arci předpokládati, že by mohl vésti k upotřebitelným výsledkům.

Čís. 1463.

Ve sloužení mše československým knězem v katolickém kostele a ve hraní na varhany tamže jest spatřovati násilí ve smyslu Šu 83 tr. zák.

(Rozh. ze dne 24. ledna 1924, Kr I 570/23.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu v Jičíně ze dne 25. ledna 1923, pokud jím obžalovaní Josef P., Josef S. a Stanislav R. sprostěni byli dle Šu 259 čís. 3 tr. ř. z obžaloby pro zločin veřejného násilí dle Šu 83 tr. zák., zrušil napadený rozsudek a vrátil věc soudu první stolice, by ji znovu projednal a rozhodl, — mimo jiné z těchto

důvodů:

Stížnosti nelze upříti oprávnění, pokud uplatňuje zmatek dle Šu 281 čís. 9 a) tr. ř. Přisvědčiti dlužno především názoru stížnosti, že skutková podstata zločinu dle Šu 83 tr. zák. nevyžaduje ani předchozího srozumění pachatelova s násilně vpadnuvšími, pokud se týče bezprávně vniknuvšími, ani současnosti násilného vpádu, pokud se týče vniknutí všech spolupachatelů, nýbrž že stačí, že později vniknuvší připojí se ku násilně vpadnuvšímu, pokud se týče vniknuvšímu davu a s úmysly jeho se ztotožní, takže zjištění soudu, že není prokázáno, že obžalovaní vnikli do kostela s ostatním davem aneb, že byli s ostatními srozuměni o vniknutí, nebyla by bývala odsouzení obžalovaných ještě na překážku. Pochybeným jest též závěr soudu nalézacího, že obžalovaní nevnikli do kostela, t. j. nebyli si vědomi, že vnikají do místnosti osoby oprávněné bezprávně a proti její vůli, ježto závěr ten spočívá patrně na právně mylných předpokladech. Na odůvodněnou tohoto zjištění, pojímajícího v sobě též právní posouzení činu obžalovaných, nalézací soud poukazuje k obhajobě obžalovaných, že nevěděli o tom, že farář B. zakazuje přístup do kostela příslušníkům československé církve, a že také nevěděli o tom, že četníci vstup do kostela zabraňovali, ježto tehdy v kostele vůbec nebyli. Při tom však přehlíží, že pojem »vniknutí« sice předpokládá, by vstup do cizí místnosti stal se proti vůli oprávněného, nikoliv však, by vůle ta byla výslovně projevena. Stačí též předpokládaná vůle oprávněného, a jest tedy nerozhodno, že obžalovaní neslyšeli, když farář B. a pak četnictvo vstup do kostela zakazovali (zabraňovali), a že proto nevěděli o výslovném zákazu faráře B-a nebo četnictva. Rozsudek přehlíží dále, že obžalovaným podle jejich doznání nešlo o pouhý přístup do kostela, nýbrž o přístup za úče-

lem účastnění se bohoslužeb československých a že proto nemohlo by býti řeči o vniknutí nebo násilném vpádu jejich ve smyslu právním jen tehdy, kdyby obžalovaní nevěděli nebo nepředpokládali nebo nemohli předpokládati, že oprávněný nesvoluje ku přístupu za tímto účelem. V tomto směru rozsudek následkem mylného názoru o pojmu vniknutí, pokud se týče násilného vpádu, totiž, že obojí předpokládá znalost výslovného zákazu — nemá zjištění. S tohoto hlediska však pozbývají též právního významu i zjištění další, vylučující spolupachatelství obžalovaných, neboť jsou, co se týče právní stránky, patrně výronem shora uvedeného mylného závěru, třebaže vzhledem k nejasné v tom směru stylisaci rozsudku nelze přesně přezkoumat, pokud nalézací soud je dovozuje z mylného předpokladu právě uvedeného, pokud se týče ze závěrů z něho dovozených. Soud uvažoval asi takto: Obžalovaní nejednali u vědomí, že do kostela »vniknou«, nevěděli také, že spoluobžalovaní tam byli »vnikli« a svémocně a bezprávně použili kostela, oltáře a zvonu, a nebyli si tudíž též vědomi, že připojením se k nim a účastněním se československých bohoslužeb stotožňovali se s úmysly ostatních. Jasně nasvědčuje právně mylnému stanovisku nalézacího soudu výrok soudu, že v případě S-ově pokládá za úplně nerozhodné, zda jednalo se o bohoslužby katolické či československé. Zmateční stížnost poukazuje na toto nesprávné posuzování věci po stránce právní a na zmatečnost dle Šu 281 čís. 9 a) a 5 tr. ř., uplatňujíc, že bylo přece všeobecně známo, že konání bohoslužeb československých v kostelích katolických, pokud úřady zvláště v jednotlivých případech to nepovolily, se netrpí a stihá, a že podle obžaloby právě v tom zakládá se skutková povaha zločinu, obžalovanému Josefu S-ovi za vinu klaného, že hrál na varhany při bohoslužbě československé, jejíž konání v kostele tom neprávem svémocně vniknuvším množstvím lidu, pokud se týče násilným vpádem jeho bylo vynuceno, a že se na násilí tom, pokud se týče rušení držby hraním na varhany nesúčastnil. Mylné právní stanovisko nalézacího soudu ohledně obžalovaných P-a a S-a vedlo také k nesprávnému posouzení činu faráře R-a, spáchaného dne 19. března 1922 v kapli v C. I tu prohlašuje soud, že nemohl uznati obžalovaného R-a vinným zločinem dle Šu 83 tr. zák., ježto týž přijel ke kostelu, když již kostel byl otevřen, lidem naplněn, že nešel do kaple ve zlém úmyslu, aby tam vykonal násilí, že nikým nebylo mu zabraňováno v konání bohoslužeb, také ani nemohl předpokládati, že, vstupuje do kostela, jedná proti vůli držitelově a že obmezuje volnost svobodně rozhodovati, osobní svobodu a volnost pobytu dočasného správce, a konečně, ježto nebyl si vědom, že vniká do místnosti osoby oprávněné bezprávně a proti její vůli. Ani tu soud nalézací neuvažuje o tom, zda obžalovaný R. byl si vědom nebo mohl předpokládati, že, vstupuje do kaple za účelem vykonal bohoslužeb československých, jedná proti vůli oprávněného. Soud se svého mylného stanoviska, jak správně vytýká zmateční stížnost, uplatňujíc zmatek Šu 281 čís. 9 a) tr. ř., nevzal zřetele k tomu, že obžalovaný jako československý kněz zajisté si byl vědom, že konání bohoslužeb jeho ritu v katolických kostelích není ani církevními ani civilními úřady trpěno a dovoleno. I v tom případě jsou ostatní zjištění

po subjektivní stránce, i právní závěry v nich obsažené zřejmým výronem tohoto mylného právního předpokladu. Právně mylným jest též výrok soudu, týkající se objektivní stránky činu, totiž, že trestným by bylo jednání obžalovaného jediné a výhradně tehdy, kdyby byl vnikl do kostela násilným vpádem nebo jednotlivě ozbrojen a vykonal tam násilí na osobě faráře, správce kostela neb někom jiném z lidí domácích. Nálezací soud přehlíží, že obžaloba tvrdí, že vykonáno bylo v kapli C-cké násilí svémocným použitím oltáře při konání bohoslužby československé a že skutková povaha rušení domovního míru dle §u 83 tr. zák. jest splněna i tehdy, když pachatel, vniknuvši proti vůli neb předpokládané vůli oprávněného s více sebranými lidmi dopustil se násilí na jmění a statku, t. j. bezprávného a svémocného, šetrný dotek věci bez veškeré újmy pro ně přesahujícího jednání na majetku oprávněného. Přehlíží dále, že ke skutkové povaze rušení domovního míru nevyžaduje se násilného vpádu. Výroky, osvobozující obžalované P-a, S-a a R-a z obžaloby, jsou tedy ve smyslu §u 281 čís. 9 a) a 5 tr. ř. zmatečnými, bylo tudíž rozsudek v tomto směru zrušiti a věc pro nedostatek skutkových zjištění, jež by slušelo při správné subsumpci nálezu položit za základ, vrátiti ve smyslu §u 288 čís. 3 tr. ř. soudu prvé stolice k novému projednání a rozhodnutí. Nálezacímu soudu bude při tom vzíti v úvahu a rozlišovati, zda v daných případech běží toliko o první větu §u 83 tr. zák. či o druhou větu §u 83 tr. zák., po případě, zda nejde o obě dvě věty zmíněného zákonného ustanovení.

Čís. 1464.

Zvláštní ochrany §u 85 c) a 175 I. b) tr. zák. požívají jen vodní díla samotná, nikoliv nářadí nebo jiné věci, jichž se k provozování vodních děl užívá. Nespadá sem roura, určená k použití při poruše vodovodu.

(Rozh. ze dne 24. ledna 1924, Kr II 7/23.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti obžalované Karolíny S-ové do rozsudku krajského soudu v Mor. Ostravě ze dne 23. listopadu 1922, pokud jím byla stěžovatelka uznána vinnou zločinem krádeže dle §§u 171, 173, 174 II. a), c), 175 I. b), 179 tr. zák., a zrušil ohledně ní a dle §u 290 tr. ř. též ohledně spoluobžalovaných Stanislava G-e, Františka V-a a Pavla S-y napadený rozsudek, pokud jím byli uznáni vinnými zločinem krádeže, kvalifikované též dle §u 175 I. b) tr. zák., ohledně stěžovatelky a obžalovaného Františka V-a vrátil věc nálezacímu soudu, by ji znovu projednal a rozhodl, ohledně ostatních obžalovaných vyloučil kvalifikaci dle §u 175 I. b) tr. zák. a uvedl v otázce, o niž tu jde, v

d ů v o d e h:

Nálezací soud zjišťuje, že obžalovaní G., V. a S-ová jeli 11. srpna 1922 s povozem do M-a, kde ležela již připravená vodovodová roura